

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főtér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft.
Hirdetéseket:
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyitvánnyal sora 30 kr.

Pünkösd.

Bízó reménnyel tekintünk elibéd madár dallos, ragyogó ünnepe a pazar pompába öltözött nyárnak. Reménységgel és szeretettel köszöntünk, hogy egy gazdasági balsiker szükséges idejét áldástigézően cseréled föl. A magyar alföld rónáin kalászbába törő haragos, kövérlevelű búzát ringat a szellő, melynek látára mosolyra derül mindenki szeme, mert im a tizenhat forintos búzára, a kenyér nagy drágasága idején láttuk meg, s tapasztaltuk keserűen minő okviszony van az agrikulturn országban minden közintézménynek legalább is stagnációja és a között, ha az áldott nagy magyar alföldön csak három mázsás átlagos termés van is, miként tavaly.

Mosolygó gondmentes ünnep lesz az idén. A magyar gazda verítékét százszorosan fizeti vissza a hálás föld. Bár úgy legyen! Megbűnhődte már e nép a multat s jövődöt.

Régi könyvek, melyek regék burokja alatt néha fontos igazságokat tartalmaznak, beszélik, hogy Cziris, Egyiptomi király egynap meglátogatta alattvalóit s megtanította őket a földművelésre, megmutatta, mikép kell az ekével barázdákat hasítani a földben s a magot elvetni benne. Es az emberek megcselekedék, a mit Cziris megmutatott. Termet a Nilus völgye gyönyörűen. A rege szerint egyszer csak egy okos ember azt eszelte ki, hogy minek hagynák magukat a nap hevétől megizasztani, az esőtől megáztatni? S fődeleket készítenek a földre, es csakhamar belátták, hogy hiába vesződnék, nem boldogulnak az éltető nap melege, a felhők csője — az ég közremunkálása nélkül. A fűszál sem tenyészik a nap melege s az ég harmatja nélkül. Szivleljük meg az Cziris esetét ebben a dekadens korban, a midőn az erkölcsi értékek olyan halaványak, a midőn az atheismus már a gyermeki lélek naivsága szárnyait is perzselti és lehtűz mindeneket a materialis világ iszapjába.

Es ebben a dekadens korban, hogy nem áhitanók, hogy újra redivivus legyen az égi malaszt, az a elképi tüzes nyelv, mely a keresztény propaganda első napján a tizenkét apostol fölé szállott a jeru-

zsálemi templomban. Mily nagyon kellene ez az isteni segedelem, hogy ez árnyékozza meg vezetőink nyelvét, kik részben téves irányeszmék századvégi korcsaival tartanak, részben feladataikat, no csak utilitarius feladatokért űzik.

Isteni segedelemnek kellene jönni abban a tekintetben, hogy az emberiség általán a humán eszméknek megnyeressék, hogy ne egy modern aranyborjúimadás, az anyagi, a materialis erő szedje le az élet sikereit, hanem az igazi, szép és a jó kultusza uralkodjék dicsőséggel, a haladás, az emberiség közös boldogítása jegyében. Hogy ezen legtisztább emberi feladatok elérésére akadjon újra tizenkét lánglelkű próféta, a ki a régiek erejével ezt az erkölcsileg megromlott tömeget vissza vezetné a meghomályosított és régi ideálokhoz.

A pünkösd ünnepén e nap jelentőségéről elmélkedvén más premiszákhöz jutni nem tudunk: soha nagyobb szükség nem volt arra, hogy a napi eseményekkel foglalkozó sajtó ünnepnap alkalmaktól a társadalmi sivárság felé fordítsa a tekintetét, ahhoz a sivársághoz, melyhez eljuttatott a századvégi erkölcsök máj, megdöbbentő lazasága.

A racionalista kornak vezérszelleme volt Tenelon s ő mondja egy helyt: »Egyház! Száradjon el a karom, ha azt valaha ellened találnám emelni: száradjon el a nyelvem, ha ellened találnék véteni.« Azért te századvégi szenzibilis beteg ember, te ne tetszelegj magadnak úgynevezett felvilágosodással, — mely megveti az erkölcs dicsősítését. Beteg vagy és méltatlan a pünkösd aranysugarára, melynek verőfényében megindulnak a jobban ünnepi kószáló csapatok és szét tekintvén Isten szabad templomában, lehetetlen, hogy ne szálljon gondolatuk az Alkotó felé, a ki mindezt így alkotta meg teremtményei gyönyörűségére, életboldogságára.

Egy bírósági tárgyalásról.

Köztudomású dolog, a fővárosi lapok legtöbbje újságolta, s annak idején mi is megírtuk, hogy Hegyi Antal volt csongrádi plebánosi, a váci püspöki és az esztergomi érseki szentszék a súlyos és bebizonyosodott vádak alapján, plebánosi állásától felfüggesztette s a papi funkciók teljesítésétől eltiltotta.

Hogy ez a két egybehangzó, sőt a másodfokon súlyosbító ítélet milyen csekély hatással volt Hegyire, tanubizonyosság reá nemcsak a bőjti prédikáció helyett írt gyalázó védírata, hanem az viselkedés is, melyet azóta folyton tanusít.

Szabadalmazott följelentési irodát nyitott, melynek irány elve a tisztességes emberek megvádolása s bíróság elé állítása.

A düh azonban főleg helybeli pap-társai ellen irányul, f. hó 26 án Sperling Béla r. k. segédlelkész állította a bíróság elé s a legközelebbi napokban pedig jönnek majd sorba Ágocs János kun-félegyházi apátplebános, Droppa Károly csongrádi helyettes plebános, Drexler Antal állami polg. isk. r. k. hitoktató s a kit kiváló szeretetéből el nem hagyhat, ismét Sperling Béla r. k. segédlelkész is.

F. hó 26-án szokatlan képet mutatott a helybeli kir. járásbíróság folyosója, tömegesen volt ott képviselve a papság, a kisebb nagyobb kihágások s más peres ügyek végett oda idézett alsóbb rendű polgárság nem kis bámulatára.

Közülök csak egy volt még ismerős a járásbíróság belső berendezésével — Hegyi Antal. — Mint járatos ő volt az első, ki ezen alkalommal kiváló pontosságot tanusított — nem ugyan ama bizonyos misepénzek elszámolásában — hanem a mai napra kitűzött tárgyalása határidejére való megjelenésben. Csak később jöttek Sperling Béla mint vádlott s Droppa Károly h. plebános, Drexler Antal és Csapó János, továbbá Büchler Márton és Bojniczer Jakab mint tanúk, Domokos Lajos erzsébeti lakos, ki szintén mint tanu volt beidéztve, nem jelent meg.

Kilencz óra 8 percz volt, mikor Dr. Szathmáry Ödön aljárásbíró a tárgyalást megnyitotta. Vádló, vádlott és tanúk egyszerre jelentek meg a terembe s az előzékeny bíró szavára rendben elhelyezkedtek.

Szathmáry Ödön bíró tudomására adja Sperling Béla vádlott r. k. segédlelkésznek, hogy azért lett a bíróság elé idéztve, mert ellene Hegyi Antal f. évi 1051 és 1080. iktató számok alatt közösen elleni kihágás, illetve életveszélyes fenyegetés címén két rendbeli feljelentést tett.

Nevezetesen, hogy Sperling Béla Büchler Márton izr. lelkész és Bojniczer Jakab előtt ez utóbbi üzletében akként nyilatkozott volna, hogy azon esetre, ha Hegyit visszahelyeznék, megfogja lesni, mikor az a temetőbe egyedül megy és megbotozza. (Ugyan ezen okból a püspöknél is feljelentette. Szerk.)

A másik vád, hogy husvét előtt a parochián asztal bontás után, akként nyilatkozott volna, hogyha Hegyit visszahelyezik, vasbotjával összetöri.

Bíró. Kérdést intéz vádló Hegyi Antalhoz, hogy fentarta-e a vádat.

Hegyi. Miután közvetlen tudomása nincs róla, hogy Sperling Béla a neki tulajdonított kifejezéseket mondotta-e ő maga nem hallotta, a vádat vissza vonja, a megbüntetését nem kívánja, csupán arra kéri kihallgatni Sperlinget, hogy a kérdéses kifejezéseket használta-e.

Bíró. Miután a vádban említett cselekmény bíróság üldözendő, a tárgyalást s tanúkihallgatást megtartja s kérdést intéz Sperling Bélához, vajjon a Hegyi által neki tulajdonított kifejezéseket használta-e.

Sperling Béla kijelenti, hogy azon kifejezéseket nem használta, Hegyi Antaltól olyképp soha nem nyilatkozott, csupán annyi igaz, hogy f. évi husvét előtt mikor Drexler Antal polg. isk. hitoktató haza akart menni, ebédkor, asztalbontás után, mely ebédnél a parochián rajta kívül a helyettes plebános, Drexler Antal hitoktató és Csapó János voltak jelen, szóba került, hogy Hegyi Antal a népek azt hirdeti, hogy husvétkor az Ur Jézussal felfog támadni s ha visszahelyezik kisépri a parochiát. Mire Drexler Antal azt jegyezte meg, neki már könnyű lesz, mert elmegy Csongrádról s ha Hegyi fel-támadna, vissza sem jő. E közben Droppa Károly helyettes plebános azt kérdezte, hogy talán Sperling fél Hegyitől. Mire ő azt mondta, hogy bírokra ugyan nem menne vele, mert a furdóben látta, hogy milyen izmos ember, (módjában állt a svájci mise pénzeiből megizmosodni. Szerk.) Hanem ha megtámadná, futna előle, de hogy e közben mily ütést mérne rá, arról nem állna jót.

Sajnálattal fejezi ki, hogy magán beszélgetése tárgyát képezheti ily feljelentésnek. (Nem kell kémmel egy asztalnál ebédelni. Szerk.)

Bíró. Tanukat az eskü szentségére figyelmezteti s Büchler Márton izr. lelkész tanút kérdi, vajjon nyilatkozott-e előtte Sperling Hegyiről úgy, amiként az a vádban említve van.

Büchler Márton kijelenti, hogy előtte Sperling Béla Hegyiről oly nemű, vagy csak ahhoz hasonló nyilatkozatot is, soha nem tett.

Bíró. Bojniczer Jakab kereskedőt kérdi, igaz-e, hogy Sperling Béla az ő üzletében a kérdéses nyilatkozatot tette volna.

Bojniczer Jakab vallja, hogy előtte avagy, tudomása szerint, üzletében Sperling Béla úr Hegyiről akként soha nem nyilatkozott.

Bíró. Droppa Károly adminisztrátort kérdi, hogy az említett időben és helyen Sperling Béla a vádlevél által neki tulajdonított kifejezést használta-e

Droppa Károly helyettes plebános első sorban az ellen tiltakozik, hogy ő nem adminisztrátora a csongrádi plebániának, hanem helyettes plebánosa s tagadja azt, hogy Hegyi Antal, ki a vádlevelet is azon czímen írta alá, csongrádi plebános volna. Hegyi ezt a czímet bitorolja, mert az ő czíme felfüggesztett plebános.

Mindenben megerősíti Sperling Béla vallomását.

Bíró Drexler Antal polg. iskolai rom. kath. hitoktatót hallgatja ki, kinek vallomása a Sperling Béla vádolt és Droppa Károly tanuival mindenben megegyezik.

Ezután került a sor *Csapó Jánosra*, ki az ezen feljelentés tárgyát képező beszélgetést Hegyi Antalnak annak idején a parochiából kivitte, hogy ez által pap társait a bíróság elé hurczoltassa.

Csapó János akként vall, hogy neki ugyan Hegyi bírmaatyja, mindazon által elfogulatlan vallomást tenni képes.

Hogy paptársait s a helyettes plebánost mennél jobban bemártsa, a vád tárgytól messze kalandozva vallja: hogy Hegyi Antal magas főúri személyét nemcsak ezen alkalommal hallotta ő megsérteni, hanem máskor is s hogy Hegyiről, helybeli paptársai mint leköpní való, karakterlos emberről nyilatkoztak s hogy Sperling már előzőleg is tett oly nyilatkozatot, oh — jaj! nem is egyszer, hogy Hegyivel, ha visszajő, össze fog veszni és négy kilós vasbotjával összetöri.

Bíró. Csapó tanút a rendes kerékvágásba terelve utasítja, hogy arról valljon, a mi a feljelentés tulajdonképeni tárgyát képezi.

Csapó János ezután áttér a vádtárgyat képező eseményre, mely, hogy mely napon történt, ő sem tudja; asztalbontás

után volt, mikor a parochián azt traktálták, hogy Hegyi visszajő, ámde nem tréfás hangulatban, mert hiszen Sperling már előzőleg kijelentette, hogy ő vele bizony ne tréfáljonak, szerinte nem való sem a vádolt, sem a másik két tanú Droppa Károly és Drexler Antal vallomása, mert Sperling erős dühös hangon és nem tréfásan mondta, hogy ha Hegyi visszajő, összevesz vele és összetöri.

Bíró kérdi, kívánja-e Hegyi, tanút a vád tárgyat képező s tanú által itt felhozott esetekre is kihallgatni.

Hegyi kijelenti, hogy nem kívánja. *Csapó János* a bíró által jegyzőkönyvbe vett vallomását gyengének találta s kéri bele venni, hogy Sperling megelőzőleg akként is nyilatkozott, hogy összetöri Hegyi Antalt.

Sperling Béla kifogásolja Csapó János tanú vallomását, mert tanúnak nemcsak bírmaatyja Hegyi, hanem nevelő atyja is (ugy látszik tökéletesen ráütött. Szerk.) ki protestáns vallásról áttérését elősegítette s áttérése után a szemináriumba felvétette s tanulási ideje alatt anyagilag is támogatta s itt Csongrádon is többször volt nála a szünidők alatt mint vendég.

Hegyi és Csapó a Sperling Béla által felhozottakat kölcsönösen tagadják.

Sperling a bíró megkérdezésére tagadja, hogy ő úgy nyilatkozott volna, hogy Hegyi Antalt összetöri s ismételi, hogy az asztalnál tett kijelentése sem komolys hanem tréfás volt, mint azt e tárgyalás-folyamán egy tanuval szemben kettő bizo, nyítja.

Bíró a kihallgatott tanukat felesketti. A tanúk felesketeése után kihirdette-tett az ítélet, mely szerint:

Sperling Béla az ellene közséni háborítás miatt emelt vád alól felmentett.

Az ítéletben úgy az ez alkalommal vádlóként szereplő Hegyi Antal, mint Sperling Béla megnyugódtak s az ítélet jogerősnek jelentetett ki.

UJDONSÁGOK.

— **Népiünnepélyek.** Ma d. u. az önkéntes tűzoltóegylet a györfös mellett népiünnepélyt rendez, tánczal, tűzijátékkal összeszerveztve. Ugyancsak ma d. u. a népkertben is lesz nagyszerű népiünnepély tánczal egybekötve. Mindkettőnek programja változatos és élvezetes alkalmat kíván nyújtani a szórakozni szerető publikumnak.

— **Közigazgatási bizottságból.** Vármegyénk közigazgatási bizottságának f. hó 23-iki, másfél óráig tartott ülésében semmi olyan nagyobb érdekű ügy nem került tárgyalásra, mely akár a bizottsági tagok figyelmét kifárasztotta, akár pedig a nagyközönség különös érdeklődését indokolta volna. A gyűlést Vadnay Andr. dr. főispán nyitotta meg, mire Csató Zsigmond dr. alispán megkezdte a közigazgatási előadmányok előte rjesztését. Huszka Mihály szocialista vezér és társai megfölebbezték a képviselőtestületnek azt a határozatát, melyel kimondta, hogy bizonyos — a város által tervezett munkát csak az esetben ad vállalatba az illetőnek, ha munkás-igazolványait ki- veszik. Ez az ügy érdekesen világítja meg a felbujtató munkásnép gondolatvilágát. A város ugyanis, hogy munkásnépet munkához és így keresethez is juttassa, tehát csupa jóindulatból, mintegy 1500 frtos közmunkavállalatot létesített, melynek teljesítése tekintetében előnyt akart adni annak, hogy azt — idegen vállalkozó mellőzésével — közvetlenül a helybeli munkások kapják meg. Csak azt kötötte ki ezen feltétlenül előzékenysége viszonzásául, hogy — az illetők munkásigazolványal birjanak. Joga volt ezt cselekedni, — a törvény meghatalmaz erre minden munkaadót. Huszka Mihály azonban felbujtotta a munkástársait, hogy csak azért se vegyenek ki igazolványokat, hanem föllebbeznek, mert a község földmukát akar végeztetni, hát nem is lehet jussa munkásigazolványt követelni, mert ilyenel csak a mezei munkásnak kell birnia. A munkások most a maguk kárán

tanulhatják meg, hogy nem kell hinniök az ilyen népbolondítóknak; mert esetek az 1500 frtos munkától, melynek teljesítésétől a község időközben elállott, miután ugy is csak a munkásoknak — a kereset nélküliség idejében foglalkozást adandó, akarta azt végeztetni; — a közigazgatási bizottság pedig most elutasította a föllebbezésüket, miután törvény szerint a munkaadónak minden munkánál joga van megkivánni, hogy munkása igazolványal birjon. Tergina Gyula dr. kir. tanfelügyelő jelenti ezután előadmányai során, hogy a közoktatásügyi miniszter a dorosmai állami népiskolák hitoktatójának javadálmazására 500 frtot utalt ki. Jelenti továbbá, hogy a közoktatásügyi miniszter leiratában tudatja, miszerint a szentesi polgári leányiskola államosítása kérdésében ez idő szerint tárgyalásokba se bocsátkozhatik, ellenben kész a tanyai iskolákat államosítani, ha a város — az eddig jelzeteknél kedvezőbb feltételeket megállapítani hajlandó. Az erre vonatkozó tárgyalásokra hívja fel a bizottság szentes polgármesterét. A többi szakreferáda le-tárgyalása után a gyűlés fél 12 órakor véget ért.

— **Névmagyarosítás.** Weisz Ignác és kiskoru gyermekei Rózsa, István és Imre belügyminiszteri engedéllyel nevét: Fehér-re magyarosította.

— **Régiség.** Fátyol János Balogh Jánosnál tapasztáshoz szükséges földet áso-gatott az udvaron. A mint mélyebbre ha-ladt, két csontváza bukkant. Az egyiknek fején és mellén egy-egy koszoru volt, a másik mellett pedig két arany gyűrű fe-küdt. Érdekes, hogy ez esetet Fátyol Já-nos csak két hét multával jelentette be.

— **Agyonlőtte magát.** Forgó János Gu-lyás György tanácsnok úr veje tegnap reggel a tanyán forgópisztolyal agyon-lőtte magát, nyomban meg is halt, hogy mi vitte a még fiatal embert e végzetes tette, azt hozzátartozói nem is sejtik. Ne-jén és hozzátartozóin kívül három árva-ja is siratja.

— **Vármegyei közgyűlés.** Csongrádme-gye törvényhatósági bizottságának a f. hó 25-én volt évnegyedes közgyűlése, mely-nek tárgysorozata 129 ügyet ölel ugyan fel — a póttárgysorozaton kívül, — ezek közt azonban a tulnvomó rész ugynevezett folyó ügy volt, mely viták anyagául alig szol-gálhatott. Ehez képest csendes és nyugodt lefolyású is volt ez a gyűlés. Hosszabb vita csakis az orosháza-szentes-csongrádi vici-nális vasút építési költségeihez való hoz-zájárulás kérdésében kerekedett, mely ez időszert talán vagy 4-ed — 5-öd izben ke-rült a megyebizottsági tagok tanácskozá-sainak zöld asztalára, ezúttal abban a for-mában, hogy az előmunkálati engedélyes Gerster Béla csak általánosságban formu-lázta meg a hozzájárulás megszavazását kérő beadványt, anélkül, hogy annak ösz-szegét fix tételben megszabná. Gerster Béla, az orosháza-csongrádi vasút előmun-kálati engedményesének kérelmére került ezután a sor, melyben legalább 100000 frt hozzájárulást kér a vármegyétől, e vasút építés céljára. Az állandó választmány ha-tározati javaslata az volt, hogy a kérelem ezúttal is utasítsák vissza. Ezzel szem-ben állt Söhlya Gyula indítványa, a ki a nevezett vasút építési céljaira 50000 frtot javasol megszavazni. Novák József beszéd-ben Söhlya indítványa ellen és a határozati javaslat elfogadása mellett érvel, míg La-kos Imre dr. és Tari Endre az 50000 frtos indítványt ajánlják elfogadásra, nem ke-vésbé nyomás érveléssel. A többség ezek után megszavaz 50000 frtot a vasút cél-jaira, úgy azonban, hogy vállalkozó a vasút építést egy év alatt megkezdeni köteles. Egyhangulag határozták el ezután a tisztán-inneni járásban egy új szolgabírói és egy napdíjasi és a központban egy új szolgai állásnak szervezését, míg a tisztviselők fizetésarányosítására vonatkozó alispáni elő-terjesztést, melyet kellően előkészíteni nem lehetett, a napirendről levették. Az első napi tanácskozás utolsó nagyobb jelentő-ségű tárgya, a vármegyei közoktató léte-sítése ügyében való határozathozatal volt.

Egyhangulag szavazott meg a közgyűlés, a leendő kórház céljaira, a betegápolási alap megtakarításai terhére évi 5000 forint segélyt, melynek első éves összege, a kórház céljaira szolgáló és a kórház előtti téren fúrándó ártézi kút létesítésére lesz fordítandó. Megbízták ugyancsak e kórház építésében az alispánt, hogy a minisztériumnál a napi ápolási díjat, 1899. január 1-sőtől való hatálylyal, 74 krban megállapítva eszközölje ki és hogy 50000 forint építési költség keretében a részletterveket is elkészítette, az építésre nézve a legközelebbi közgyűlésen előterjesztést tegyen.

— **Gazdasági tanulmánykirándulás Mezőhegyesre.** A csongrádvármegyei gazdasági egyesületnél, a lapunkban közzétett felhívásra számos szentesi gazda jelentkezett már a mezőhegyesi állami mintagazdaságba leendő tanulmányi kirándulásban való részvételre, melynek költségét az egyesület fogja fődözni. Ugyancsak ilyen tanulmányi kirándulás lesz Mezőhegyesre Kistelekről is, az ottani gazdakör kezdeményezésére. A kirándulásban 100 kisteleki gazda vesz részt, kik a kör vezetősége alatt június első napjaiban rándulnak Mezőhegyesre, megtekinteni az ottani mintagazdaságot és javukra értékesíteni az ott szerzendő tapasztalatokat.

— **Vármegyei műútépítés.** A szentesaradi törvényhatósági útnak műúttá kiépítendő szakasza építési tervei, a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyásával ellátva, már leérkeztek a vármegyéhez. Csató Zsigmond dr. alispán rövig időn meg is hirdeti most már a műútépítésre a zárt ajánlati versenyt, maga az útépítés azonban csak augusztusban vitetnék keresztül azért, mert az alispán nem akarja, hogy ez a nagyobb közkieltségű létesítendő munka esetleg az aratási munkát hátrányosan befolyásolja.

— **Az első áldozat.** Közfürdő nincs. Az évenkénti áldozatok számát a múlt héten megkezdte Kovács József 19 éves iparos segéd, a ki fürdés közben a holt Tiszába fúlt. Egyébiránt rendben van minden.

— **Negyvennapos zárlat.** F. hó 25-ike óta a kutyákra 40 napi tilalom rendeltetett. A kinek a házi ebe kedves, az tartsa kötve, különben a sinter urak irgalmatlanul hurokra kerítik.

Anyakönyvi bejegyzések 1898. május 14-től 21-ig.

Eljegyzés: Lukács Emil Kramer Ernesztinnel, Hajdú János Zságer Veronikával, Szivák Ferencz Ujszászi Viktóriával, Huszka József Szilágyi Annával, Kecskés József Kormányos Rozáliával.

Házasságkötés: Száraz Lajos Gózon Juliannával, Nagy István Justin Erzsébettel, Pomucz György András Csernus Etelkával, Viktor István Cseh Veronikával.

Születés: Schvarcz Erzsébet, Justin János, Csobán Mária, Deák János, Konkoly Ferencz, Palatinus Mária, Czigány Veronika, Boda Imre, Rádi Béla, Rádi Márton, Forgó Rókus, Dudás János, Csépe László, **Sághy Ilona Erzsébet**, Tóth Mária Etelka, Kaszaniczky Ferencz, Punyú Kis Mária, Gutpintér János, Dorszki László, Forgó Francziska, Nagypál János, Tantsuz Piroska, Juhász Ferencz, Dragon Mihály.

Halálozás: Túri Julianna 3 hó gyomor hurút, Gál István 21 nap (1897. évben) bélhurút, Ujszászi Etel 12 hó tüdőgyulladás, Torma László 9 hó görcsök, Barna Mihály 85 év aggkor, Szekeres Margit 1 hó bélhurút, Vig Góg Mihály 11 hó hörglob, Rádi Béla és Rádi Márton 1 nap veleszületett gyengeség, Dragon Mihály 2 nap görcsök, Palásti Erzsébet 2 hó bélhurút, Ladvánszki Anna 6 hó tüdőgyulladás.

Május hó 21-től 28-ig

Házasságkötés: Justin Gáspár Varga Teréziával, Donka János Domokos Annával.

Születés: Cseh N. (halva szülött lány), Sági Francziska, Vadász Ilona, Forgó Mária, Csernus Julianna, Eszes N. (halva szülött fiú), Gyánti Erzsébet, Tösmagi Julianna, Kádár Sándor, Justin Rókus, Márton Mária, Zeke Mária Johanna, Kátai Urbán Anna, Dékány Margit, Vass Bálint, Deák Ferencz, Donka Péter.

Halálozás: Gseh N. (halva szülött leány), Heringer Dezső 15 hó angolkór, Eszes N. (halva szülött fiú), Gillinger Jenő Gyula 9 hó, tüdő és mellhártyalob, Szőke József 31 éves kéthegyü billentyű elégtelenség, Sinkó István 27 nap bélhurút,

Kovács József 17 éves véletlen vízbefulladás, Lévai Rozália Huszka Péterné 38 év méhrák, Tigyi János 20 éves agyhártyalob, Maszlag János 14 nap görcsök, Kása István 45 év gümőkór, Mucsi Pál 37 év tüdőgyulladás, Donka Péter 4 nap sárgaság, Kátai Urbán Anna 5 nap sárgaság.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes Közlekedés. Vasuton N.-Váradtól $\frac{1}{2}$, kocsin $\frac{3}{4}$ órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírt 490 C. meleg természetes hérvíz javulva van: az ízületek és izmok csúszó bántalmánál, idült s különösen savas ízületi loboknál, csonttörések és különösen vízszamaradt vastagodásoknál, köszvényél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különös börbajoknál, végre a női ivarszerek bizonyos bajainál, különösen a méhmögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmánál, májbajok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: **Dr. Kazay Kálmán.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 80 krtól 3 forint között váltakozó. Gyógyterem (Coursalon) hírlapokkal és tekeasztallal. Terrázkok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdők telepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükör-fürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kitünő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal.

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pinczéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket.

Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel

KERNÁTS JÁNOS, bérliő.

3-3

Különlegesség: poloska, moly, konyhabogár és bolha ellen.

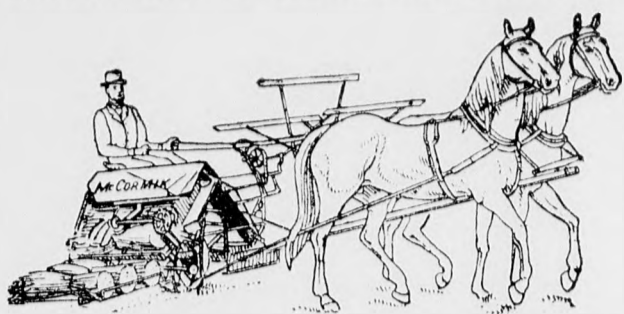
Zacherlin

Pusztító hatása! Pusztit mindenféle férgeket, mint semmi más szer, azért híres és keresett az egész világon, mint egyetlen a maga nemében.

ISMERTETŐ JELE: 1. a lepecsételt palaczk. 2. a ZACHERL név.

Kapható helyben:
Bagossy József és Bagossy Gábor kereskedő uraknál.

8-3

McCormick ARATÓGÉPEK

a legjobbak a világon, kévekötok és marokrakók, McCormick fűkaszalók
eredeti amerikai
köszörükészülékek, szénagereblyék és széna forgatók
legjutányosabban beszeezrhetők
Müller és Weisz cégnél Budapest, IV., Gyár utca 66. 16-11

Szivattyúkat Tűzfeskendőket

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és
és egyéb nyilvános czélokra kéz-, járgány
és erőhajtásra.

városi, községi, gazdasági és gyári
tűzoltóságoknak

harangok és harangállványok

templomok, iskolák, stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülé-
keket, utcaizai öntözőkocsikat, sárkaparókat

— készit és ajánl a —

BUDAPESTI SZIVATTYU ÉS GÉPGYÁR Részvény-társaság
(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAFEST, VI., Külső Váci-út 45. szám.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. 40-12

Rendkívüli hatású fogcseppek!!!

Bátorkodom a fogfájásban szenvedők figyelmét felhívni az általam készített kitünő hatású

fogcseppekre,

melyek még minden esetben a legmakacsabb fogfájást is, nem percek vagy órák mulvat hanem rögtön megszüntették.

Egy kis üveg ára 25 kr.

Kapható: a készítő Bencsik Lajos gyógyszerárában Szegeden. Továbbá Vladár Sándor ur gyógyszerárában Csongrádon. 30-4

Szállitok Önnek

egy legfinomabb, könnyen járó, 1898-ik év minden újításával ellátott

preumatiens kerékpárt,

eredeti angol szerkezettel

csak 105 frt. készpénzért,

egy évi írásbeli jótállás mellett.

Ehrenwald Leó
Pozsony. 10-7

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉP GYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Budapest, Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari czélok alkalmas „Compound” lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfürészeit,

➔ **Milleniumi kaszaló- és arató-gépeit,** ➔

továbbá SACK-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit,

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

10-8

ELSŐ CS. ÉS KIR. OSZTRÁK-MAGYAR KIZÁRÓLAG SZAB.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteinér Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában.)

➔ Az arany éremmel kitüntetve. ➔

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőség, vasutak, ipar-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója, E homlokzat-festékek, melyek mészen feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különkint 16 kétől felfelé szállítanak, és a mi a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel. — ➔ Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatára ingyen és bérmentve küldeték. ➔ 20-8

Csongrád, 1898. Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában.